Zeer Geheim

RAAD VOOR EUROPESE ZAKEN

Ex.nr.

Nr.10563

Notulen van de vergadering gehouden op donderdag 16 juni 1983 in de Trêveszaal van het Kabinet Minister-President, 's morgens van 9 uur tot 10 uur

---

Aanwezig: minister-president Lubbers en de ministers Van Aardenne, Braks, Van den Broek, De Koning, Ruding, Smit alsmede staatssecretaris Bolkestein

Voorts zijn aanwezig de heren Van Blankenstein (SZW), Boele (EZ), Engering (Fi), Nieman (BuZ), Petit (BuZ), Rutten (PV-EG), Van Swinderen (BuZ) en De Zeeuw (LV)

Secretaris : mr.J.P.M.H.Merckelbach
Adjunct-secretaris: mr.T.J.M.van Oorschot

1. Mededelingen

Geen onderwerpen.

2. Voorbereiding van de Europese Raad op 17, 18 en 19 juni 1983 (Conclusies van de coördinatiecommissie dd. 14 juni 1983; voorbereide interventies en dossieraantekeningen; nota van het voorzitterschap over de eigen middelen van de Gemeenschap en daarmee verband houdende problemen dd. 14 juni 1983)

De minister-president stelt voor eerst te spreken over de ter vergadering rondgedeelde nota van het voorzitterschap dd. 14 juni en de met het oog op deze materie voorbereide interventies en aantekeningen om ten slotte in te gaan op de sociaal-economische problematiek, annex de motie-De Vries.

111193LC

© NA, 2.02.05.02 (Arch. MR) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 3923
http://resources.huygens.knaw.nl/europeseintegratie/doc/S03368

b. Gemeenschappelijk landbouwbeleid

Minister Van den Broek wijst op annex I, blz.4 van het voorzittersvoorstel betreffende het gemeenschappelijk landbouwbeleid, waarin een niet limitatieve opsomming is gegeven van mogelijke concrete maatregelen, terwijl in het oorspronkelijke document van het voorzitterschap een limitatieve opsomming stond. Bovendien zijn in de opsomming van het nieuwe document de (graan)vervangers en de bedrijfsgrootte vermeld.

Ambassadeur Rutten attendeert op annex II, een Frans voorstel, dat terzake nog verder gaat.

De minister-president vestigt de aandacht op annex I, punt 2.1 waar staat: "The dynamic increase in agricultural expenditure must be curbed". Spreker is van oordeel dat dit veel stringenter dient te worden geformuleerd, bijv. door aan te geven hoe ver de landbouwuitgaven achter dienen te blijven bij de groei van de begroting.

Minister Van den Broek neemt aan dat hier is bedoeld dat op de dynamic increase de zg. Londense formule dient te worden toegepast, namelijk dat de groei van de landbouwuitgaven achter dient te blijven bij de groei van de eigen middelen van de EG. De formalisering van de Londense formule heeft nog niet plaatsgehad en in onze interventie ware daarom aan te geven dat dit de Nederlandse interpretatie is.

De minister-president vreest dat de andere landen, met uitzondering van het Verenigd Koninkrijk, deze formule anders zullen interpreteren. Onzerzijds zou in ieder geval moeten worden geprobeerd hier een kwantitatieve norm te introduceren.

Minister De Koning wijst op par.2.2 van annex I waar staat dat ook de dynamische groei van de uitgaven op andere beleidsterreinen moet worden omgebogen. De verdere ook door Nederland gewenste ontwikkeling van het regionale en sociale beleid zal ongetwijfeld tot meer uitgaven leiden.

Minister Van den Broek merkt op dat in beginsel geen enkel beleidsterrein wordt uitgesloten van rationalisatie. In de inleidende passage, annex I, punt 2 is overigens sprake van "to limit the dynamic increase". Dit slaat op de uitgaven in het algemeen, terwijl de formule "the dynamic increase must be curbed" is toegespitst op de landbouwuitgaven.

Minister Ruding is enigszins ongerust over de voorliggende stukken. De cruciale passage betreft de eerder geciteerde zinsnede in punt 2.1. Daarin zit een ingebouwde stimulans om het geheel der eigen middelen te verhogen. Op grond van deze formulering kunnen relatief gezien de landbouwuitgaven nog stijgen, terwijl tevens stijgingen in andere sectoren mogelijk zijn. Spreker dringt aan op een stringentere formulering, zoals voorgesteld door de minister-president.

De minister-president heeft in een gesprek met het bestuur van het landbouwschap gezegd het op zijn minst redelijk te vinden dat het aandeel van de landbouwuitgaven in de begroting op een bepaald percentage van het bruto-nationaal produkt van Europa wordt gestabiliseerd. Het aandeel van de landbouw-uitgaven, uitgedrukt in een percentage van de BTW, zou in elk geval niet verder mogen stijgen. Dan is er nog groei mogelijk met de groei van het nationaal produkt.

De heer De Zeeuw merkt op dat met een dergelijke formule de landbouwuitgaven nog niet worden teruggedrongen. Hij geeft de voorkeur aan een formule die de landbouwuitgaven laat achter-blijven bij de autonome stijging van het volume van de eigen middelen.

Minister Ruding benadrukt dat het absolute aandeel van de landbouwuitgaven in de begroting moet worden verminderd.

Minister Van den Broek kan zich vinden in de formule-De Zeeuw met de aantekening dat deze los moet worden gezien van de uitbreiding van de eigen middelen.

Minister Braks wijst erop dat indien de stijging van de landbouwuitgaven achterblijft bij de autonome stijging van de eigen middelen, dit ruimte laat voor de ontwikkeling van ander beleid.

Minister Van Aardenne is van mening dat het huidige percentage van de BTW, dat beschikbaar is voor de landbouw, moet worden gehandhaafd. Op deze wijze wordt de agrarische welvaart gerelateerd aan de algemene welvaart.

Minister Van den Broek merkt op dat de formule "the dynamic increase in agricultural expenditure must be curbed" niet nader kan worden ingevuld tijdens de Europese Raad. Het gaat er vooral om dat niet wordt geprejudicieerd op de feitelijke invulling daarvan. De minister-president acht het wel van belang nu al de nodige lucht uit deze formule te halen.

Minister De Koning wijst erop dat met sommige van de studies genoemd in par.2.1.1 een mijnenveld wordt gelegd, waarin Nederland zich niet zou moeten begeven. Hij dringt aan op een meer marktconform maken van de landbouwpolitiek in de Gemeenschap. Het gemeenschappelijk landbouwbeleid is immers zo duur, omdat het niet voldoende marktconform is. Indien dat voorop wordt gesteld, kunnen verschillende van de aangekondigde studies achterwege blijven.

De minister-president stelt voor par.2.1 op blz.4 te formuleren als "the dynamic increase must be stabilized". Ten aanzien van par.2.1.1 stelt hij voor aan te dringen dat concrete stappen worden ondernomen, waarbij meer marktconform moet worden opgetreden.

Minister Braks heeft er bezwaar tegen de landbouwuitgaven te relateren aan een bepaald percentage van de BTW, daar de eigen middelen ook uit andere inkomsten bestaan. Hij meent dat de zg. Londense formule meer werkbaar is, daar de landbouwuitgaven dan worden gerelateerd aan de autonome groei van het geheel der eigen middelen.

Minister Van Aardenne deelt het bezwaar van minister Braks tegen een relatering aan de BTW. In dat geval is immers een sterke met name Franse druk op de invoerrechten te verwachten.

Minister Ruding is van mening dat een stabilisering van de groei van de landbouw-uitgaven ten opzichte van de eigen middelen beter is dan een stabilisering ten opzichte van de BTW. Hij benadrukt nogmaals dat essentieel is dat het aandeel van de landbouwuitgaven in de begroting wordt teruggedrongen.

De minister-president stelt na enige verdere discussie de volgende conclusies voor:

1° Exclusief een mogelijke uitbreiding van de eigen middelen dient de groei van de landbouwuitgaven achter te blijven bij de groei van de eigen middelen.

2° Bij de oriëntaties over de bijstelling van het gemeenschappelijk landbouwbeleid dient voorop te staan de noodzaak om een meer markt-conform beleid te gaan voeren.

De raad kan zich hiermee verenigen.